

БРОЙ, СТРУКТУРА И ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА КЪМ 31.12.2019 ГОДИНА

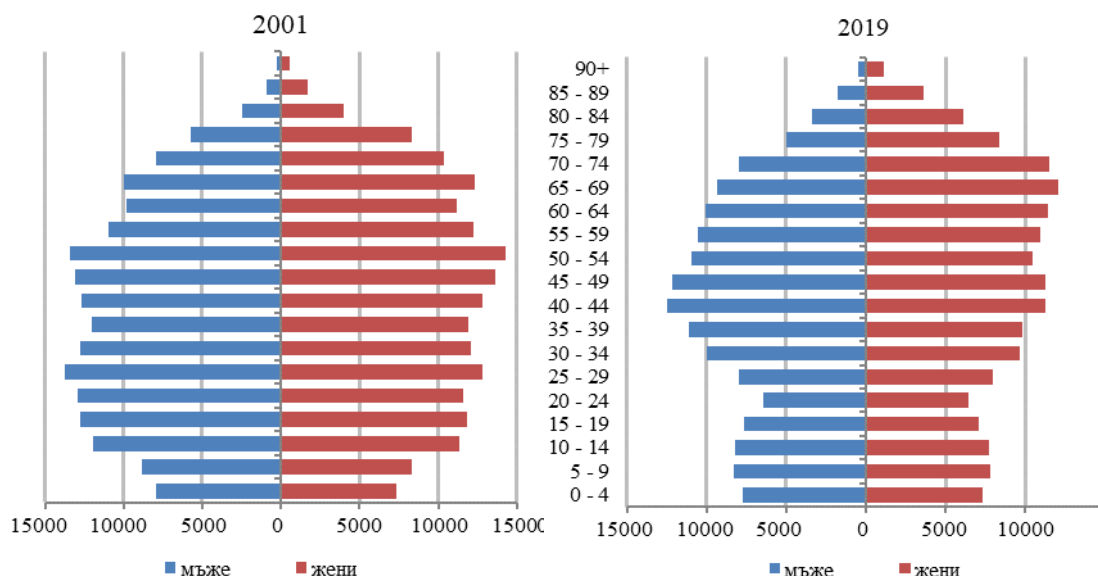
Брой и структури на населението

Към 31.12.2019 г. населението на област Стара Загора е 313 396 души, което представлява 4.5% от населението на България и нарежда областта на 5-то място по брой на населението - непосредствено след област Бургас (409 265) и преди област Благоевград (302 694). В сравнение с 2018 г. населението на областта намалява с 2 960 души, или с 0.9%.

Мъжете са 151 611 (48.4%), а жените 161 785 (51.6%), или през 2019 г. в област Стара Загора на 1 000 мъже се падат 1 067 жени.

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2019 г. лицата на 65 и повече навършени години са 70 830, или 22.6% от населението на областта. В сравнение с 2018 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта, а спрямо 2001 г. - с 5.1 процентни пункта.

Фиг. 1. Възрастова структура на населението към 31.12.2001 и 31.12.2019 година

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените, отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 26.4%, а на мъжете - 18.5%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

В регионален аспект дялът на лицата на 65 и повече навършени години е най-висок в общините Опан (44.1%), Братя Даскалови (29.2%) и Чирпан (25.8%). Общо в 8 общини този дял е над средния за областта. Най-нисък е дялът на възрастното население в общините Николаево (17.7%), Гурково (17.9%) и Стара Загора (20.8%).

Към 31.12.2019 г. децата до 15 години са 47 004, или 15.0% от общия брой на населението на областта, като спрямо 2018 г. този дял нараства с 0.1 процентни пункта, а спрямо 2001 г. - намалява с 0.3 процентни пункта.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в общините Николаево - 25.5%, Гурково - 20.1% и Мъглиж - 17.8% от населението на общината. Общо в 6 общини този дял е под общия за областта, като най-нисък е в община Опан - 7.9%, следвана от община Раднево - 12.7%.

Към 31.12.2019 г. **общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Стара Загора е 60.3%**, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст. За сравнение през 2001 и 2018 г. този коефициент е бил съответно 48.4 и 59.3%.

Това съотношение е по-благоприятно в градовете - 54.7%, отколкото в селата - 76.9%.

Застаряването на населението води до повишаване на неговата **средна възраст, която в област Стара Загора достига 44.2 години в края на 2019 година.**

Процесът на застаряване на населението се проявява както в селата, така и в градовете, като в градовете на областта средната възраст на населението е 43.3 години, а в селата - 46.6 години.

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници при пенсиониране. За 2019 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са от 16 до навършването на 61 години и 4 месеца за жените и 64 години и 2 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст в област Стара Загора към 31.12.2019 г. е 182 192 души, или 58.1% от населението на областта, като мъжете са 95 946, а жените - 86 246. Броят на трудоспособното население намалява с 2 398 души, или с 1.3% през 2019 г. спрямо предходната година.

Към края на 2019 г. над трудоспособна възраст са 81 152 души, или 25.9%, а под трудоспособна възраст - 50 079 души, или 16.0% от населението на областта.

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

1. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Стара Загора към 31.12.

(Проценти)

Година	Възраст		
	под трудоспособна	в трудоспособна	над трудоспособна
2001	16.4	58.4	25.2
2005	15.1	61.3	23.6
2010	15.0	61.4	23.6
2011	14.7	60.0	25.3
2012	14.8	60.2	25.0
2013	15.1	60.0	24.9
2014	15.4	59.4	25.2
2015	15.4	59.1	25.5
2016	15.5	58.9	25.6
2017	15.7	58.6	25.7
2018	15.9	58.3	25.8
2019	16,0	58,1	25,9

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коэффициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2019 г. в област Стара Загора това съотношение е 68.5. За сравнение през 2001 г. 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, са били замествани от 117 млади хора.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2019 г. в градовете живеят 226 997, или 72.4%, а в селата 86 399, или 27.6% от населението на област Стара Загора.

В съответствие с административно-териториалното устройство на България, област Стара Загора е разделена на 11 общини и 145 кметства. Към края на 2019 г. населените места в областта са 206, от които 11 са градове и 195 - села. В 4 населени места няма население. В 23, или в 11.2% от населените места живеят от 1 до 50 души включително.

С население над 10 хил. души са 6 общини в област Стара Загора, в които живеят 90.7% от населението на областта.

Най-малка по брой на населението е община Опан, в която живеят 2 410 души, или 0.8% от населението на областта, а най-голяма е община Стара Загора – 155 426 души (49.6%).

**2. Население в област Стара Загора към 31.12.2019 г.
по общини и местоживеене**

Общини	Общо	В градовете	В селата
Братя Даскалови	7832	-	7832
Гурково	5028	2729	2299
Гълъбово	11372	7251	4121
Казанлък	67433	48849	18584
Мъглиж	9459	2957	6502
Николаево	4460	2722	1738
Опан	2410	-	2410
Павел баня	13291	2561	10730
Раднево	17518	11291	6227
Стара Загора	155426	134726	20700
Чирпан	19167	13911	5256

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.